

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIZ-443/17-Z

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní umělecká škola, Rychvald, Orlovská 495, příspěvková organizace
Sídlo	Orlovská 495, 735 32 Rychvald
E-mail právnické osoby	zusrychvald@volny.cz
IČ	62331698
Identifikátor	600004007
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Vlasta Matonogová
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místa inspekční činnosti	Orlovská 495, 735 32 Rychvald Komenského 1000, 735 53 Dolní Lutyně Dětmarovice č.p. 1002, 735 71 Dětmarovice Petřvaldská 632, 735 32 Rychvald
Termín inspekční činnosti	15. 5. 2017 – 17. 5. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní uměleckou školou podle příslušného školního vzdělávacího programu dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu základní umělecké školy a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Získávání informací dle 174 odst. 2 písm. a) školského zákona o činnosti školy při implementaci priorit základního uměleckého vzdělávání.

Charakteristika

Základní umělecká škola Rychvald, Orlovská 495, příspěvková organizace (dále ZUŠ nebo škola) poskytuje základy uměleckého vzdělávání v hudebním oboru, výtvarném oboru a literárně-dramatickém oboru. V hudebním oboru, který navštěvuje 90 % žáků z celkového počtu, je největší zájem o vzdělávání ve studijních zaměřeních Hra na klavír, Hra na zobcovou flétnu, Sólový zpěv a Hra na kytaru. Ve výtvarném oboru se vzdělává 6 % a v literárně-dramatickém 4 % žáků.

Výuka je v přípravném studiu v 1. - 5. ročnících základního studia I. stupně a ve všech čtyřech ročnících základního studia II. stupně realizována dle Školního vzdělávacího programu Základní umělecké školy Rychvald (dále ŠVP, školní vzdělávací program). Vzdělávání v 6. a 7. ročníku se uskutečňuje podle dosud platných učebních dokumentů MŠMT.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Při pedagogickém vedení školy ředitelka školy spolu s vedoucím učitelem, předsedy předmětových komisí a vedoucími dalších míst poskytovaného vzdělávání (dále pobočka) vychází z jasně formulované srozumitelné a reálné vize rozvoje školy, která je nedílnou součástí ŠVP zpracovaného v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání a platnými právními předpisy. Velkým pozitivem je ztotožnění pedagogů, rodičů, s vytýčenými záměry. Pro kvalitní organizování vlastní činnosti byly vytvořeny validní vnitřní předpisy, které jednoznačně vymezují práva a povinnosti jednotlivých účastníků vzdělávání. Všichni zainteresovaní byli s předpisy, které jsou v praxi naplňovány a dodržovány, prokazatelně seznámeni. Vedením školy jsou jednotlivé oblasti vzdělávání pravidelně a také dle potřeby monitorovány a následně vyhodnocovány. Získané informace o úrovni vzdělávání jsou pravidelně projednávány v pedagogické radě s následným přijetím účinných opatření, která směřují ke zkvalitňování vzdělávacího procesu ve všech jeho fázích. Styl pedagogického řízení byl efektivně zvolen s ohledem na velikost školy, počty žáků, a dalších míst poskytovaného vzdělávání a v souvislosti s tím i na finanční podmínky.

Poměrně stabilní pedagogický sbor je tvořen pedagogy splňujícími požadované předpoklady pro přímou pedagogickou činnost v jednotlivých studijních zaměřeních všech uměleckých oborů. Své odborné dispozice si dále udržují a rozvíjejí v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, které je vedením školy plánováno s ohledem na koncepční priority školy, zájem pedagogů a zjištění z kontrolní činnosti. Pro začínající vyučující je nastaven jasný systém jejich uvádění, který je v praxi realizován včetně vzájemných hospitací, které přispívají k osobnostnímu a odbornému rozvoji všech zúčastněných.

Škola aktivně spolupracuje s rodiči zapojenými do uměleckých činností školy, s vedením obcí, ve kterých poskytuje vzdělávání a významně se podílí na kulturních aktivitách.

Rovný přístup uchazečů ke vzdělávání je školou zajištěn danými kritérii pro přijetí žáků do jednotlivých oborů. Informovanost zákonných zástupců a veřejnosti je zajišťována

prostřednictvím nástěnek ve škole, vývěsky před školou a aktuálních webových stránek. Ke zviditelnění školy zároveň přispívají pravidelné články ředitelky školy do místního tisku.

Hlavním zdrojem financování byly v roce 2016 prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a rozvojový program. Škola dále hospodařila s účelově vymezenými prostředky z rozpočtu zřizovatele na posílení mzdových prostředků, vlastními zdroji (úplata za vzdělávání, pronájem hudebních nástrojů aj.), neinvestičními účelovými dotacemi Města Rychvald a obce Dětmarovice a finančním příspěvkem obce Dolní Lutyně, sponzorskými peněžními dary rodičů a přátel školy. Hospodařila s kladným hospodářským výsledkem, využívala možnosti doplňkové činnosti (pronájmy nebytových prostor) a z jejího výnosu hradila potřeby hlavní činnosti. Škola provádí obnovu majetku a opravy ze svého rozpočtu postupně a dle pořadí důležitosti, v roce 2016 provedla druhou etapu výměny oken. Finanční podmínky pro naplňování školního vzdělávacího programu jsou dostačující. Vzhledem ke stáří budovy a zvyšujícím se nákladům na obnovu a modernizaci jak budovy, a jejího vybavení, tak i pořizování nezbytných hudebních nástrojů se do budoucna jeví riziko nedostatečného finančního zabezpečení.

Škola vytváří podmínky pro reálné fyzické bezpečí žáků, provádí úkoly v hodnocení a prevenci rizik v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví. Prokazatelně seznamuje žáky s riziky a poučuje je v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně požární prevence. Pedagogičtí pracovníci jsou vzděláváni v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Opatření předcházení úrazů žáků jsou účinná, ve školním roce 2016/2017 nebyl zaznamenán žádný úraz.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Individuální i skupinová výuka v hudebním oboru byla vedena na výborné úrovni a všichni hospitovaní vyučující prokazovali vynikající znalosti obecné didaktiky a metodiky vyučovaných nástrojů. V hodinách probíhala příprava na postupové zkoušky, což se projevilo ve formální výstavbě hodin, kdy nová látka byla studována jen okrajově. Hrou zkušební látky žáci prokázali, že studijní výstupy stanovené ŠVP pro jednotlivé nástroje byly ve výuce naplňovány a u žáků vytvářeny a zdokonalovány technické dovednosti a správné interpretační návyky. Při hře bylo dbáno na tónovou kvalitu, správnou intonaci a frázování, na logickou výstavbu a stylovou interpretaci skladby. Během hodin vyučující s žáky o jejich výkonech diskutovali a vedli s nimi dialog o provedení skladby, nejen o nepřesnostech ale také i o přednostech technických, dynamických a výrazových. Výběr studijní literatury odpovídal individuálním schopnostem žáků a respektoval jejich osobnost. Ve všech sledovaných vyučovacích hodinách panovalo přátelské a pracovní klima, žákům byl poskytnut dostatečný prostor pro relaxaci. Vyučující výkony žáků hodnotili průběžně slovně a v závěru výuky známkou s následným zápisem do třídních knih a žákovských knížek. Žáci byli systematicky vedeni k sebehodnocení vlastních výkonů nejen hledáním chyb, ale i kladů a o jejich práci vyučující s nimi vedli rozhovor. Žáci měli zvládnuty výstupy minulého ročníku, dokázali se orientovat ve světě hudby a na své úrovni využili praktické a teoretické poznatky z nástrojové hry i z hudební teorie. Třídní knihy jsou vedeny všemi učiteli velmi pečlivě, obsahují studijní plány, které vycházejí ze školních výstupů pro příslušné nástroje a ročníky, přihlížejí také k individuálním předpokladům a požadavkům žáků. Zápisy reflektují práci ve vyučovací hodině a prokazatelně informují o postupu ve výuce. Kompetence stanovené školním vzdělávacím programem byly rozvíjeny a naplňovány.

Kolektivní instrumentální výuka v hudebním oboru byla vedena na výborné úrovni. Vyučující prokazovala vynikající znalosti obecné didaktiky a metodiky řízení souboru. Jelikož se jednalo o přípravnou cimbálovou muziku, učitelka se především zaměřila na budování elementárních návyků kolektivní hry, jako jsou intonační čistota, rytmická souhra.

Žáci se orientovali v notovém zápise, reagovali na pokyny vyučující, vnímali své spoluhráče. Ve vyučovací hodině panovalo pracovní a tvůrčí klima, výuka naplňovala všechny kompetence stanovené ŠVP.

Kolektivní výuka vyučovacího hudebně-teoretického předmětu hudební nauka byla ze strany vyučujícího vedena na vynikající úrovni podle obecných didaktických zásad a znalosti metodiky výuky hudební nauky. Učitelka v hodině vhodně propojila v jeden celek formou opakování a procvičování hudebně teoretické i praktické intonačně-rytmické vědomostí a dovedností. V poslechové části hodiny si žáci vytvářeli správné poslechové dovednosti. Studium třídní knihy bylo zjištěno, že dlouhodobě je věnován dostatečný prostor jak vytváření hudebně–teoretických vědomostí, dovedností a návyků, tak i rozvíjení hudebnosti žáků zpěvem písní a rytmicko–pohybových aktivit. Vědomosti, dovednosti a návyky žáků v oblasti hudebně teoretické a hudebně praktické odpovídaly očekávaným výstupům stanoveným v ŠVP pro příslušný ročník. Hudebně teoretický předmět hudební nauka navštěvují všichni žáci příslušných ročníků dle učebních plánů stanovených v ŠVP, čímž je kladen důraz na systematické vzdělávání v hudebním oboru.

Pečlivá příprava vyučujícího na blok literárně-dramatického oboru se pozitivně odrážela v celém průběhu výuky. Po individuálních slovních prezentacích žáků, kdy si vzájemně naslouchali a respektovali hovořícího, byly procvičeny jejich řečové a pohybové dovednosti. V průběhu výuky byla vhodně s probíranými tématy začleněna literatura i historická fakta. Žáci byli vedeni ke kulturnímu hlasovému a pohybovému projevu s cíleným rozvíjením uvědomování si partnera v dané etudě či hře. Ve sledované výuce vyučující každou prezentovanou činnost průběžně hodnotil s náležitým zdůvodněním poskytujícím zpětnou vazbu a zároveň zapojil žáky do vzájemného hodnocení i sebehodnocení. Při práci v souboru se žáci snažili uplatňovat základní principy dramatické tvorby na jevišti a bylo zřejmé, že se podíleli na celkovém pojetí. Vyučující, který byl při provádění zadávaných úkolů žáky důsledný, byl svým zřetelným a adekvátně výrazovým hlasovým projevem pro žáky kvalitním příkladem. Na celkový výborný průběh výuky měl výrazný vliv pozitivní přístup vyučujícího a odraz jeho kultivované tvůrčí osobnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při hodnocení průběžných a závěrečných výsledků vzdělávání žáků škola postupuje v souladu s pravidly stanovenými ve školním řádu a školním vzdělávacím programu. Měřítkem celoročního vzdělávání žáků v hudebním oboru byly postupové a závěrečné zkoušky realizované v hudebním oboru formou vystoupení žáků, ve výtvarném oboru formou výstav a v literárně-dramatickém oboru prostřednictvím divadelních představení. Průběžnému hodnocení jednotlivců je věnována dostatečná pozornost na jednáních pedagogické rady. Pedagogové hodnotí žáky průběžně, o míře osvojení učiva pravidelně informují zákonné zástupce prostřednictvím školou zvolenými prostředky. Při hodnocení prospěchu žáka vyučující přihlížejí především k míře nadání a schopnostem žáka. Účinnou zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávání získává ředitelka školy také účastí na školních a mimoškolních akcích, kterými jsou interní koncerty, veřejná vystoupení, výstavy, soutěže, divadelní představení, přehlídky a soutěže. Žáci školy nově prezentují své výsledky v rámci mezioborové spolupráce i formou kombinovaných pořadů Autorské hry. K prezentaci výsledků, jsou žáci svými pedagogy systematicky vedeni a motivováni také jejich zapojením do žánrově různých instrumentálních pěveckých uskupení, kterým jsou např. folklórní soubor Březinka, pěvecký sbor Klíček, kytarový soubor. Významně zvyšující se procento absolventů základního studia I. i II. stupně je důkazem systematické práce pedagogů o udržení zájmu žáků o umělecké vzdělávání. Škola sleduje uplatnění a úspěšnost bývalých

žáků v profesionální i amatérské umělecké sféře a v přijímání na střední a vysoké školy s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením.

ZUŠ je dlouhodobě výrazným nositelem kultury v rámci obcí, ve kterých poskytuje vzdělávání nejen žákům v základních školách a dětem v mateřských školách v Rychvaldu, Dětmarovicích, a Dolní Lutyni, ale i v ústavech pro zdravotně a mentálně postižené a domovech pro seniory. Při prezentaci výsledků žáků ze všech uměleckých oborů škola dlouhodobě spolupracuje s místními i regionálními institucemi společenského, uměleckého i charitativního zaměření, mezi které patří např. Janáčkova konzervatoř Ostrava, Fakulta umění ostravské univerzity, farnosti církví působících v Rychvaldu a Dětmarovicích, centrum mladé rodiny Bobeš. Škola se pravidelně zúčastňuje Rychvaldského kulturního jara, na jehož zajišťování se i významně podílí a pěvecké soutěže Rychvaldský slavík, ve které se žáci ZUŠ umístili na prvních místech. K dobré organizaci veřejných vystoupení žáků příznivě přispívají i nastavena pro pravidla pro pořadající vyučující. Důležitou součástí pomoci žákům je systematická spolupráce s rodiči a to i prostřednictvím tradičních společných aktivit žáků školy s rodinnými příslušníky, což významně přispívá k prezentaci školy.

Další zjištění

Škola se zapojila do celostátního happeningu základních uměleckých škol ve veřejném prostoru ZUŠ Open, čímž obohatila prezentaci své činnosti na veřejnosti. V rámci UNESCO sed škola již pátým rokem aktivně zapojuje do dvou témat, která prosadila k realizaci pro základní umělecké školy.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Ve školním roce 2012/2013 škola zahájila výuku dle Školního vzdělávacího programu.
- Zkvalitňování poskytovaného vzdělávání a zvyšující se počet absolventů zakončujících základní studium I. a II. stupně.
- Byla založena cimbálová muzika Březinka a školní sbor, ve kterém působí i bývalí žáci, učitelé a rodiče žáků.
- Škola nově vybavila učebnu pro výuku hudebně teoretického předmětu Hudební nauka, zakoupila audiovizuální techniku pro kvalitní zajišťování svých školních i mimoškolních aktivit a pro rozvíjející se cimbálovou muziku nový cimbál.

Silné stránky

- Systematické a promyšlené pedagogické řízení v oblastech plánování, organizování realizování, monitorování, vyhodnocování a přijímání následných opatření ke zlepšení činnosti školy.
- Soustavná příprava výuky s ohledem na individuální možnosti a schopnosti žáků a jejich a motivování k učení a prezentaci výsledků.
- Zařazování průběžného a závěrečného hodnocení žáků a vedení žáků k sebehodnocení a v kolektivním předmětech i k vzájemnému hodnocení.

- Zkvalitnění vzájemných vztahů se zákonnými zástupci žáků a dlouhodobá aktivní spolupráce s místními a regionálními institucemi společenského, uměleckého i charitativního zaměření.

Slabé stránky

- Třídy na pobočkách v budovách základních škol jsou vybaveny pomůckami morálně zastaralými a jejich prostředí nepodnětné.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Aktivně získávat další finanční prostředky na provoz školy.
- Pro výuku žáků v hudebním oboru v dalších místech poskytovaného vzdělávání zajistit ve spolupráci s řediteli základních škol podnětné prostředí.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Rychvald, Orlovská 495, příspěvková organizace platný od 1. 9. 2016
2. Školní řád s účinností od 1. 9. 2016
3. Organizační řád školy ze dne 27. 8. 2016 platný pro školní rok 2016/2017
4. Pověření pro vedoucí poboček + vymezení kompetencí
5. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2015/2016
6. Vlastní hodnocení školy zpracované 30. 9. 2016 (období 2010/2011 – 2015/2016)
7. Pověření předsedů předmětových komisí
8. Minimální preventivní program pro školní rok 2016/2017
9. Plán práce a organizace školního roku 2016/2017 (obsahuje i plán kontrolní činnosti)
10. Výkaz S 24-01 o základní umělecké škole podle stavu k 30. 9. 2016
11. Plán koncertů, vystoupení a soutěží na školní rok 2016/2017
12. Měsíční plány práce
13. Záписы z jednání pedagogické rady ve školním roce 2015/2016 a 2016/2017 k termínu inspekční činnosti
14. Školní matrika vedená ve školním roce 2016/2017
15. Třídní knihy vedené ve školním roce 2016/2017 k termínu inspekční činnosti
16. Rozvrhy hodin všech vyučujících za školní rok 2016/2017
17. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na kalendářní rok 2016/2017
18. Protokoly o přijímání žáků a komisionálních zkouškách pro školní rok 2016/2017
19. Dokumentace vztahující se ke kontrolní a řídicí činnosti ředitele školy ve školním roce 2016/2017
20. Webové stránky: www.zusrychvald.cz

21. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní umělecká škola Rychvald, Orlovská 495, příspěvková organizace ze dne 27. září 2001 č.j. ZL/076/2001 s účinností od 1. července. 2001 s Dodatky 1 až 6
22. Rozhodnutí MŠMT o provedení změny v rejstříku škol a školských zařízení č.j. 10 581/2008-21 ze dne 29. 5. 2008 s účinností od 1. 9. 2008
23. Jmenování ředitelky školy do funkce s účinností od 1. dubna 2004
24. Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace sestavený k 31. 12. 2016 ze dne 27. 1. 2017
25. Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace za rok 2016 ze dne 6. 3. 2017
26. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu 2016 ze dne 31. 1. 2017
27. Hlavní účetní kniha 12/2016
28. Smlouvy o výpůjčce nebytových prostor mezi školou a Základní školou Rychvald, okres Karviná, příspěvková organizace ze dne 6. 12. 2007 včetně dodatku ze dne 1. 9. 2016 (Petřvaldská 632, Rychvald), mezi školou a Základní školou a Mateřskou školou Dětmarovice, příspěvková organizace ze dne 20. 7. 2005 včetně dodatku ze dne 1. 9. 2016 (Dětmarovice 1002) a Smlouva o nájmu školních prostor ze dne 25. 4. 2000 mezi školou a Základní školou a Mateřskou školou Aloise Jiráka Dolní Lutyně Komenského 1000 okres Karviná, příspěvková organizace včetně dvou dodatků ze dne 20. 4. 2009 a 1. 9. 2016 (Komenského 1000, Dolní Lutyně)
29. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků k termínu inspekční činnosti
30. Knihy úrazů zavedené od 1. 9. 2015 (na všech místech poskytovaného vzdělávání – 4 ks)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Marcela Orságová, školní inspektorka

Mgr. Marcela Orságová, v. r.

Ing. Lada Bednářová, kontrolní pracovnice

Ing. Lada Bednářová, v. r.

Mgr. Evžen Uher, odborník pro umělecké vzdělávání

Mgr. Evžen Uher, v. r.

Ve Zlíně 14. 6. 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Vlasta Matonogová, ředitelka školy

Vlasta Matonogová, v. r.

V Rychvaldu 20. 6. 2017